

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Všecko to na tě, Hospodine, očekává, abys jim dával pokrm časem svým. Když jim dáváš, sbírají; když otvíráš ruku svou, nasyceni bývají dobrými věcmi. Když skrýváš tvář svou, rmoutí se; když odjímáš ducha jejich, hynou, a v prach svůj se navracejí. Vysíláš ducha svého, a zase stvoření bývají, a obnovuješ tvář země.“ Ž 104,27-30

Píseň 650 *Začnem píseň novou*

Modlitba: Hospodine, Bože náš a Pane,

my Ti věříme. Věříme, že od Tebe dostáváme život, věříme, že Ty dáváš sílu obstát v bolestech, nemoci, v krizích vztahů s našimi nejbližšími, ve společenském neklidu i v beznaději. V tom ve všem od Tebe pomoc očekáváme a ve Tvou přítomnost s námi doufáme.

Přiznáváme a vyznáváme na sebe, že je nám však zatěžko brát od Tebe také sílu nelpět na svých jistotách, pohodlí a klidu, ale zajímat se o ty, kdo mají trápení, brát na sebe břemena druhých, starat se o právo a spravedlnost pro cizí. -- Pane, dej nám z Kristova evangelia pochopit, že nám nabízíš jen jednu sílu, jednoho Ducha nedělitelného na věci naše a druhých a že tu nemáme nic svého jen pro sebe, ani své věci, svůj čas, svou víru a naději; nejsme tu sami pro sebe – tak jako Ty nejsi jen sám pro sebe. Pane, otevři naše uši a srdce. Amen.

Čtení: Iz 1,11-17

Píseň 547 *Co žádáš od nás, Pane*

Text: L 20,45 - 21,6 Kázání:

Taky se pořád s někým porovnáváte? Měříme síly, poměřujeme schopnosti, úspěchy, postavení. Všichni sledujeme jedni druhé a srovnáváme se navzájem. Kolik dávají bohatí a kolik ti druzí? Kdo je rychlejší, kdo je vtipnější? Kdo výkonnější? Ježíš pozoruje, kolik kdo dává do chrámové pokladny. Pozorují i další? Jeho učedníci, chrámoví pokladníci, kněží, kolemjdoucí? Každý si všímá, co dělá ten druhý. A porovnává, posuzuje. Podle jakých měřítek? Podle čeho se známkuje ve škole?

Podle Ježíše dává chudá vdova víc než bohatý presbyter. Ježíš totiž nehledí na částku, ale na to, co ta suma pro dotyčného znamená. Kolik kdo dává, záleží na tom, jaké má zdroje a možnosti. Taky salár v evangelické církvi je relativní, je jen částí příjmů: 5%.

Co kdyby se ve škole neznámkovalo podle toho, zda jste blíže či dále od nějaké představy učitele o tom, jak by to správně mělo být, ale podle toho, jaké máte možnosti, vstupní podmínky, genetickou výbavu, podporu blízkých, prostor a klid ke studiu? A podobně by tomu mohlo být i tam, kde soudíme, jak je kdo zbožný, jak je vzdělaný, jaký je řidič, zpěvák, tanečník...

Ti, kdo nejsou dost dobří, kdo z té soutěže nevycházejí na prvních místech, mají těžký život. Obvykle ho mají těžký už předtím, než jim dáme najevo, že jsou na chvostu, ale potom je to ještě těžší. Zvláště mladí lidé jsou dnes pod obrovským tlakem, protože se srovnávají s celým světem. A nadto se často srovnávají nikoli s realitou, ale obrazem nepřirozené dokonalosti. Dokonalá těla, dokonalý zpěv, super vtip, nedostižné sebevědomí. Ale prosím vás, většinou je to faleš, obrázky upravené ve foto-shopu, muzika dodatečně vyčištěná digitálními technologiemi, marketéry naleštěný image. To nejsou skuteční lidé. Nenechte se tím zdeptat! Nenechte se natlačit do toho, že se s nimi budete porovnávat! Budte sví, své a svobodní, svobodné! A do sbírky hod', kolik chceš!

Ježíš pozoruje, všímá si. Také srovnává, hodnotí? Pokud ano, tak podle jakých měřítek? Co s tím srovnáním udělá? Ježíš si všímá, jaký kdo je, jak žije. Ale nedívá se proto, aby soudil, ale aby pomohl a podpořil. Zná tuhle chudou vdovu jménem? Zná její příběh? Anebo zná spoustu podobných příběhů a podle oblečení a podle chování je mu jasné, koho má před sebou? Ví, kdo potřebuje zastání. A zná taky zákoníky, odborníky na bibli, náboženské vůdce v jejich talárech. Zná jejich smýšlení a jejich jednání.

Ten příběh má náboženský rozměr. Vdova je chudá, nikoli protože je neschopná, ale protože takové je v tehdejší společnosti postavení ženy, a zvláště té, která nemá muže. Je to přitom společnost, v níž náboženství hraje významnou roli. Proroci volají, ujměte se pře vdovy! Zastaňte se slabých a znevýhodněných! Ale zákoníci ve skvostném odění podle Ježíš „vyjídají domy vdov“. Necháávají se hostit a podporovat těmi nejchudšími. Je třeba říci, že mnohé charitativní organizace dělají bohubou službu právě díky příspěvkům od drobných dárců, od těch, kdo sami nemají mnoho nazbyt. To je úžasné. Jenže tito dárči přispívají dobrovolně. Kdežto v té Ježíšově kritice vnímám manipulaci, zneužívání těch dobrých žen. Jsem rád, že evangelická církev má ženy kazatelky už od 50. let a že pobírají za svou práci stejný plat jako muži, což v naší společnosti zdaleka není samozřejmé. Ale moc pyšný na to být nemohu. Jak to, že tak pozdě? Jak to, že ani tento biblický příběh a Ježíšova slova neotevřela oči církevním autoritám už dávno? Není tomu tak, že k té větší účtě vůči ženám nás dovedla spíše sekulární společnost, než abychom k tomu došli sami?

Ten příběh má náboženský rozměr. A byl v dějinách církve mnohokrát použit ve prospěch navýšení církevních sbírek a darů. Podívejte, jak ta chudá vdova darovala vše, co měla, do chrámové pokladnice! Na Boží dílo přispěla! Dejte i vy vše, co máte, do košíku na sbírku, pošlete nám štědrý dar na účet! Vezměte si tuto vdovu za vzor! Tedy, nic proti štědrým darům, ale dělat takovou přímou souvislost mezi Božím dílem a darem církvi je nenáležitě. Jde o dvě různé věci, které se jistě třeba někde mohou potkat. Ale jindy to může zavánět zneužitím Božího jména. Ježíšovi přece nejde o chrám. Vždyť hned vzápětí mluví o tom, že z tohoto chrámu nezůstane kámen na kameni.

Ten příběh má náboženský rozměr v jiném smyslu. Jde v něm totiž o víru. Není kouzlo té vdovy v tom, že ona zjevně svůj dar nedává pod tlakem nějakého příkazu (ani vnějšího ani vnitřního, aby nevypadala špatně nebo že se to nějak má nebo musí), nýbrž že dává svobodně, až samozřejmě?! Jak čtu ten příběh víckrát, začíná se mi před mým vnitřním zrakem, v mé fantazii utvářet obraz té ženy – a ona to není žádná utrápená chudinka, nýbrž osobnost silná, radostná, plná víry. Kolik člověk dává, záleží tedy jednak na tom, jaké má možnosti, jednak na tom, jak moc mu záleží na té věci, na kterou přispívá, a pak to taky záleží na tom, jaká je osobnost, jaká je jeho vnitřní svoboda, víra, naděje. Ježíš pozoruje cvrkot a komentuje. Když takhle pozoruje rozsévače nebo hosty na hostině, tak z toho často vyleze nějaké podobenství. Kdo ví, jestli i tady nejde ještě o něco jiného, než o čem se mluví. Nejde třeba jenom o peníze. Třeba je to podobenství o Božím království. Nebo se tu prostě poodhaluje něco víc než jen vztah k penězům. Vztah k životu.

„Všichni totiž dali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku; dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.“ O život tady jde. - - Z čeho žijeme? Z čeho myslíme, že budeme žít? Jaké jsou naše jistoty, kterých se držíme? A oč se bojíme, že se nám toho nebude dostávat? Chudá vdova – žena, která ztratila muže, blízkého člověka, a s ním postavení, zajištění, zastání. Je zranitelná. A přece se neobruňuje, nestahuje do sebe, nebojí se o sebe. Asi ví o tom, že budoucnost je vždycky nejistá. Tomu nelze uhnout, před tím nelze utéci, před tím se nelze zajistit ani pojistit – toto vědomí však nám zároveň nemusí brát svobodu, radost, naději – díky důvěře v Boha.

„Všichni totiž dali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku; dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.“ - - „Dávat z nedostatku“ - co to je, to přece nemá žádnou logiku?! Vzdávat se něčeho, z čeho má být člověk živ, je bláznivé a smrtící. Ale víra stojí na něčem, co nemá logiku. Ježíš dává svůj život, vydává ho pro druhé. Taky svobodně. A paradoxně se ukazuje, že ne tahle vydanost, ale lpění na životě životu ubližuje. Vydanost, důvěra Bohu tváří v tvář nejisté budoucnosti život posiluje. Tak je tomu alespoň v příběhu Kristova ukřižování a vzkříšení. V příběhu, o který se opírá křesťanská víra. Amen.

Píseň 613 *Oči všech se upírají*

Ohlášky + Sbírka

Píseň 671 *Dej mi, Pane, bdělé srdce*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: Ko 2,6-12

Požehnání

Píseň 486 *Svaté Boží požehnání*